TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. sausio 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Fizinių asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis – Reglamentas (ES) 2016/679 – 57 straipsnio 1 dalies f punktas ir 4 dalis – Priežiūros institucijos užduotys – Sąvokos „prašymas“ ir „pertekliniai prašymai“ – Reikalavimas sumokėti pagrįstus mokesčius arba atsisakymas imtis veiksmų akivaizdžiai nepagrįstų ar perteklinių prašymų atveju – Kriterijai, kuriais gali būti grindžiamas priežiūros institucijos pasirinktas sprendimas – 77 straipsnio 1 dalis – Sąvoka „skundas““

Byloje C-416/23

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas, Austrija) 2023 m. birželio 27 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2023 m. liepos 6 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Österreichische Datenschutzbehörde

prieš

F R,

dalyvaujant

Bundesministerin für Justiz,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas T. von Danwitz, teisėjai A. Kumin ir I. Ziemele (pranešėja),

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Österreichische Datenschutzbehörde*, atstovaujamos M. Schmidl,

* Proceso kalba: vokiečių.

– F R, atstovaujamo *Rechtsanwalt* C. Wirthensohn,

– *Bundesministerin für Justiz*, atstovaujamos E. Riedl,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch, J. Schmoll ir C. Gabauer,

– Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek T. Suchá ir J. Vláčil,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Bouchagiar, F. Erlbacher ir H. Kranenborg,

susipažinęs su 2024 m. rugsėjo 5 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1) 57 straipsnio 4 dalies ir 77 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant fizinio asmens F R ir *Österreichische Datenschutzbehörde* (Duomenų apsaugos tarnyba, Austrija, toliau – DSB) ginčą dėl pastarosios atsisakymo imtis veiksmų pagal skundą dėl tariamo F R teisės susipažinti su jo asmens duomenimis pažeidimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 BDAR 10, 11, 59, 63 ir 129 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(10) siekiant užtikrinti vienodo ir aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą ir pašalinti asmens duomenų judėjimo Sąjungoje kliūtis, visose valstybėse narėse turėtų būti užtikrinama lygiavertė asmenų teisių ir laisvių apsauga tvarkant tokius duomenis. Visoje Sąjungoje turėtų būti užtikrintas nuoseklus ir vienodas taisyklių, kuriomis reglamentuojama fizinių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių apsauga tvarkant asmens duomenis, taikymas. <…>

(11) siekiant veiksmingos asmens duomenų apsaugos visoje Sąjungoje, reikia <…> sustiprinti ir išsamiai nustatyti duomenų subjektų teises ir asmens duomenis tvarkančių ir jų tvarkymą nustatančių subjektų prievoles <…>

<…>

(59) turėtų būti sudarytos sąlygos palengvinti duomenų subjekto naudojimąsi savo teisėmis pagal šį reglamentą, įskaitant mechanizmus, kaip prašyti ir atitinkamais atvejais visų pirma nemokamai gauti galimybę susipažinti su asmens duomenimis ir juos ištaisyti ar ištrinti bei pasinaudoti teise nesutikti. <…>

<…>

(63) duomenų subjektas turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis ir galimybę ta teise lengvai ir pagrįstais laiko tarpais pasinaudoti, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą. <…> Tais atvejais, kai duomenų valdytojas tvarko didelį informacijos, susijusios su duomenų subjektu, kiekį, jis turėtų galėti prieš teikdamas informaciją paprašyti duomenų subjekto nurodyti, dėl kokios informacijos ar duomenų tvarkymo veiklos pateiktas prašymas;

<…>

(129) <…> Priežiūros institucijų įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis atitinkamų procedūrinių apsaugos priemonių, nustatytų Sąjungos ir valstyb[ių] nar[ių] teisėje, nešališkai, sąžiningai ir per pagrįstą laikotarpį. Visų pirma kiekviena priemonė turėtų būti tinkama, būtina ir proporcinga siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes, ja turėtų būti gerbiama kiekvieno asmens teisė būti išklausytam prieš imantis konkrečios priemonės, kuri jam padarytų neigiamą poveikį, ir taikoma taip, kad atitinkami asmenys nepatirtų bereikalingų išlaidų ir pernelyg didelių nepatogumų. <…>“

4 Šio reglamento 12 straipsnio „Skaidrus informavimas, pranešimas ir duomenų subjekto naudojimosi savo teisėmis sąlygos“ 2 ir 5 dalyse nustatyta:

„(2) Duomenų valdytojas sudaro palankesnes sąlygas naudotis 15–22 straipsniuose nustatytomis duomenų subjekto teisėmis. 11 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais duomenų valdytojas neatsisako imtis veiksmų pagal duomenų subjekto prašymą pasinaudoti teisėmis pagal 15–22 straipsnius, nebent duomenų valdytojas įrodo, kad jis negali nustatyti duomenų subjekto tapatybės.

<…>

(5) Pagal 13 ir 14 straipsnius teikiama informacija ir visi pranešimai bei visi veiksmai pagal 15–22 ir 34 straipsnius yra nemokami. Kai duomenų subjekto prašymai yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi [pertekliniai], visų pirma dėl jų pasikartojančio turinio, duomenų valdytojas gali arba:

a) imti pagrįstą mokestį, atsižvelgdamas į informacijos teikimo arba pranešimų ar veiksmų, kurių prašoma, administracines išlaidas; arba

b) gali atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymą.

Duomenų valdytojui tenka pareiga įrodyti, kad prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba neproporcingas [perteklinis].“

5 BDAR 15 straipsnio „Duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis“ 1 dalyje numatyta:

„Duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir toliau nurodyta informacija:

a) duomenų tvarkymo tikslai;

<…>

c) duomenų gavėjai arba duomenų gavėjų kategorijos, kuriems buvo arba bus atskleisti asmens duomenys <…>;

<…>“

6 BDAR 52 straipsnio „Nepriklausomumas“ 4 dalyje nustatyta:

„Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekvienai priežiūros institucijai būtų suteikti žmogiškieji, techniniai ir finansiniai ištekliai, patalpos ir infrastruktūra, kurie yra būtini, kad ji veiksmingai atliktų savo užduotis ir naudotųsi savo įgaliojimais, įskaitant užduotis ir įgaliojimus, vykdytinus savitarpio pagalbos srityje, bendradarbiaujant ir dalyvaujant Valdybos veikloje.“

7 BDAR 57 straipsnis „Užduotys“ suformuluotas taip:

„1. Nedarant poveikio kitoms pagal šį reglamentą nustatytoms užduotims, kiekviena priežiūros institucija savo teritorijoje:

a) stebi [prižiūri], kaip taikomas šis reglamentas, ir užtikrina, kad jis būtų taikomas;

<…>

e) bet kurio duomenų subjekto prašymu suteikia jam informaciją apie naudojimąsi šiame reglamente nustatytomis jo teisėmis ir prireikus tuo tikslu bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis;

f) nagrinėja skundus, kuriuos pagal 80 straipsnį pateikė duomenų subjektas arba įstaiga, organizacija ar asociacija, ir tinkamu mastu tiria skundo dalyką, taip pat per pagrįstą laikotarpį informuoja skundo pateikėją apie skundo tyrimo pažangą ir rezultatus, visų pirma tais atvejais, kai būtina tęsti tyrimą arba derinti veiksmus su kita priežiūros institucija;

<…>

2. Kiekviena priežiūros institucija palengvina 1 dalies f punkte nurodytų skundų pateikimą, pavyzdžiui, pateikdama skundo pateikimo formą, kurią taip pat galima užpildyti elektroniniu būdu, suteikdama galimybę naudotis ir kitomis ryšio priemonėmis.

3. Kiekviena priežiūros institucija savo užduotis duomenų subjekto ir, jei taikoma, duomenų apsaugos pareigūno atžvilgiu vykdo nemokamai.

4. Jeigu prašymai yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi [pertekliniai], visų pirma dėl jų pasikartojančio turinio, priežiūros institucija gali imti mokestį, nustatomą atsižvelgiant į administracines išlaidas, arba atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymą. Priežiūros institucijai tenka pareiga įrodyti, kad prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba neproporcingas [perteklinis].“

8 BDAR 77 straipsnio „Teisė pateikti skundą priežiūros institucijai“ 1 dalyje nustatyta:

„Neapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamas pažeidimas, jeigu tas duomenų subjektas mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą.“

Austrijos teisė

9 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos 1999 m. rugpjūčio 17 d. *Bundesgesetz zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten* (Federalinis įstatymas dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis, *BGBl.* I, 165/1999) 24 straipsnio „Duomenų apsaugos tarnybai pateikti skundai“ 1, 5 ir 8 dalyse nustatyta:

„1. Kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą Duomenų apsaugos tarnybai, jei mano, kad tvarkant jo asmens duomenis pažeistas BDAR arba 1 skyriaus 1 arba 2 straipsnis.

<…>

5. Jei paaiškėja, kad skundas yra pagrįstas, reikia imtis veiksmų pagal jį. Jei pažeidimas priskiriamas privataus sektoriaus duomenų valdytojui, jam turi būti nurodyta patenkinti pareiškėjo prašymus susipažinti su duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti, apriboti ar perduoti tiek, kiek tai būtina pažeidimui ištaisyti. Jei paaiškėja, kad skundas nepagrįstas, jį reikia atmesti.

<…>

8. Bet kuris duomenų subjektas gali kreiptis į administracinį teismą, jei duomenų apsaugos tarnyba skundo nenagrinėja arba per tris mėnesius neinformuoja duomenų subjekto apie skundo nagrinėjimo eigą ar rezultatus.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 2020 m. vasario 17 d. F R pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateikė skundą DSB dėl BDAR 15 straipsnio pažeidimo, motyvuodamas tuo, kad bendrovė, kuri yra duomenų valdytoja, per vieną mėnesį neatsakė į prašymą leisti susipažinti su jo asmens duomenimis.

11 2020 m. balandžio 22 d. sprendimu DSB, remdamasi BDAR 57 straipsnio 4 dalimi, atsisakė patenkinti šį skundą dėl jo perteklinio pobūdžio. Šiuo klausimu ji, be kita ko, pažymėjo, kad per 20 mėnesių laikotarpį suinteresuotasis asmuo jai pateikė 77 panašius skundus dėl skirtingų duomenų valdytojų. Be to, F R reguliariai telefonu susisiekdavo su DSB, kad nurodytų papildomų faktų ir pateiktų naujų prašymų.

12 F R apskundė tą sprendimą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija).

13 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu tas teismas patenkino skundą ir panaikino DSB sprendimą. Jis iš esmės nusprendė, kad prašymo perteklinis pobūdis, kaip jis suprantamas pagal BDAR 57 straipsnio 4 dalį, reiškia ne tik dažną prašymų kartojimą, bet ir tai, kad jie yra akivaizdžiai įkyrūs arba jais piktnaudžiaujama. Vis dėlto DSB nurodytos atsisakymo nagrinėti F R pateiktą skundą priežastys neįrodo, kad jo veiksmai buvo piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Be to, to paties teismo teigimu, priežiūros institucija, gavusi perteklinius prašymus, negali savo nuožiūra pasirinkti iš dviejų šioje nuostatoje numatytų galimybių, t. y. reikalauti sumokėti pagrįstus mokesčius arba atsisakyti imtis veiksmų pagal šiuos prašymus. Pasirinkti vieną iš šių galimybių yra diskrecijos teisė, kurios įgyvendinimą priežiūros institucija turi pagrįsti. Šiuo atveju tokio pagrindimo trūksta.

14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas, Austrija), kuriam DSB pateikė kasacinį skundą dėl to sprendimo, kyla klausimas, pirma, ar BDAR 57 straipsnio 4 dalyje vartojama sąvoka „prašymas“ apima pagal šio reglamento 77 straipsnio 1 dalį pateiktus skundus.

15 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad, reikia pripažinti, jog sąvoka „prašymas“ BDAR 57 straipsnio 1 dalyje pateiktame priežiūros institucijų užduočių sąraše vartojama išimtinai e punkte, kalbant apie duomenų subjektų šioms institucijoms adresuotus prašymus pateikti informaciją, susijusią su naudojimusi šiuo reglamentu jiems suteiktomis teisėmis. Vis dėlto remiantis šia aplinkybe negalima daryti išvados, kad minėto reglamento 57 straipsnio 4 dalis gali būti taikoma tik nagrinėjant tokius prašymus. Priešingai, šios nuostatos (joje nustatyta principo, jog priežiūros institucijos savo užduotis atlieka nemokamai, išimtis) kontekstas veikiau leistų daryti išvadą, kad joje minima sąvoka „prašymas“ apima ir skundus, nes skundų nagrinėjimas yra pagrindinė priežiūros institucijų užduotis, o šias institucijas būtina atleisti nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar perteklinių skundų nagrinėjimo.

16 Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, dėl tokio aiškinimo būtų apribota priežiūros institucijų pareiga nagrinėti skundus pagal BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punktą ir tai galėtų prieštarauti šiuo reglamentu siekiamiems tikslams, be kita ko, tikslui užtikrinti aukšto lygio asmenų apsaugą tvarkant asmens duomenis Sąjungoje.

17 Atsižvelgdamas į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad jei būtų pritarta tokiam aiškinimui, BDAR 57 straipsnio 4 dalyje nustatytas teisės pateikti skundą apribojimas būtų proporcingas. Taikant šią nuostatą priežiūros institucija turėtų įrodyti, kad skundas buvo akivaizdžiai nepagrįstas arba perteklinis. Be to, šios institucijos sprendimui reikalauti sumokėti pagrįstus mokesčius arba atsisakyti imtis veiksmų dėl skundo taikoma šio reglamento 78 straipsnio 1 dalyje numatyta teisminė kontrolė.

18 Antra, jeigu BDAR 57 straipsnio 4 dalį reikėtų aiškinti taip, kad ji taikoma šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje nurodytiems skundams, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl sąvokos „neproporcingas [perteklinis] prašymas“, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 57 straipsnio 4 dalį, apimties. Konkrečiai kalbant, tas teismas pažymi, kad nors minėtoje nuostatoje kaip „neproporcingų [perteklinių] prašymų“ pavyzdys aiškiai minimas „pasikartojančio turinio“ prašymų atvejis, vis dėlto, kaip bet kurios

priežiūros institucijos pareigos nagrinėti skundus išimtis, galimybė atsisakyti nagrinėti skundą turi būti aiškinama siaurai, nes tokia galimybė labai pakenktų BDAR numatytai fizinių asmenų apsaugai tvarkant jų asmens duomenis ir taip nukryptų nuo šiuo reglamentu siekiamų tikslų.

19 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar per tam tikrą laikotarpį priežiūros institucijai pateiktų skundų skaičiaus pakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog skundas yra perteklinis, neatsižvelgiant į kiekvieno iš šių individualių skundų aplinkybes ir neatsižvelgiant į duomenų valdytojus, su kuriais susiję minėti skundai, ar vis dėlto reikia atsižvelgti į kitas aplinkybes, kuriomis remiantis galima daryti išvadą, kad buvo piktnaudžiaujama.

20 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad taikant BDAR 57 straipsnio 4 dalį taip pat kyla klausimų dėl teisinių pasekmių, kurias reikėtų taikyti akivaizdžiai nepagrįstų ar perteklinių prašymų atveju. Iš tiesų iš šios nuostatos formuluotės neaišku, ar priežiūros institucijos gali laisvai pasirinkti vieną iš dviejų joje numatytų galimybių, t. y. reikalauti sumokėti pagrįstą mokestį už skundo nagrinėjimą arba iš karto atsisakyti jį nagrinėti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipė dėmesį į tai, kad doktrinoje šiuo klausimu nuomonės išsiskiria.

21 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [BDAR] 57 straipsnio 4 dalyje vartojama sąvoka „prašymai“ arba „prašymas“ turi būti aiškinama kaip apimanti ir „skundus“ pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį?

Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

2. Ar BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, jog tam, kad prašymai būtų laikomi „neproporcingais [pertekliniais]“, pakanka, kad duomenų subjektas per tam tikrą laikotarpį pateiktų priežiūros institucijai tam tikrą prašymų (skundų pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį) skaičių, nepriklausomai nuo to, ar jie pateikiami dėl skirtingų faktinių aplinkybių ir (arba) yra susiję su skirtingais duomenų valdytojais; ar tam vis dėlto būtinas ne tik pasikartojantis prašymų (skundų) turinys, bet ir duomenų subjekto ketinimas piktnaudžiauti?

3. Ar BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad priežiūros institucija „akivaizdžiai nepagrįsto“ arba „neproporcingo [perteklinio]“ prašymo (skundo) atveju gali laisvai pasirinkti, ar imti pagrįstą mokestį, nustatomą atsižvelgiant į administracines išlaidas, ar iš karto atsisakyti jį nagrinėti? Jei pasirinkti negali, į kokias aplinkybes ir kriterijus priežiūros institucija turi atsižvelgti? O gal ši priežiūros institucija privalo teikti pirmenybę švelnesnei priemonei – pagrįsto mokesčio mokėjimui ir turi teisę atsisakyti nagrinėti akivaizdžiai nepagrįstus ar neproporcingus prašymus (skundus) tik tuo atveju, jei aiškiai matyti, kad mokesčio ėmimas negali veiksmingai užkirsti kelio jų pateikimui?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

22 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje vartojama sąvoka „prašymas“ apima šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus „skundus“.

23 Pirmiausia reikia pažymėti, kad sąvoka „skundas“ taip pat vartojama BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punkte. Šiomis aplinkybėmis, siekiant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti naudingą atsakymą, reikia konstatuoti, kad pirmuoju klausimu tas teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar šio reglamento 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje vartojama sąvoka „prašymas“ apima minėto reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte ir 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus „skundus“.

24 Aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekste vartojamų žodžių įprastą reikšmę, bet ir į teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus ir kontekstą (2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Österreichische Datenschutzbehörde ir CRIF*, C-487/21, EU:C:2023:369, 19 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija), 2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2024 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Trade Express-L ir DEVNIA TSIMENT*, C-395/22 ir C-428/22, EU:C:2024:374, 65 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25 Pirma, BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punkte numatyta, kad kiekviena priežiūros institucija savo teritorijoje „nagrinėja skundus, kuriuos <…> pateikė duomenų subjektas <…>, ir tinkamu mastu tiria skundo dalyką, taip pat per pagrįstą laikotarpį informuoja skundo pateikėją apie skundo tyrimo pažangą ir rezultatus, visų pirma tais atvejais, kai būtina tęsti tyrimą arba derinti veiksmus su kita priežiūros institucija“.

26 BDAR 57 straipsnio 4 dalies formuluotėje numatyta, kad „[j]eigu prašymai yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi [pertekliniai], visų pirma dėl jų pasikartojančio turinio, priežiūros institucija gali imti mokestį, nustatomą atsižvelgiant į administracines išlaidas, arba atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymą“ ir kad „[p]riežiūros institucijai tenka pareiga įrodyti, kad prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba neproporcingas [perteklinis]“.

27 BDAR 77 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta: „[n]eapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamas pažeidimas, jeigu tas duomenų subjektas mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą“.

28 Taigi nė vienoje iš šio sprendimo 25–27 punktuose nurodytų nuostatų nėra aiškiai apibrėžta sąvoka „prašymas“, kaip ji suprantama pagal BDAR 57 straipsnio 4 dalį.

29 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip savo išvados 23 punkte pažymėjo generalinis advokatas, sąvoka „prašymas“, atsižvelgiant į jos įprastą reikšmę bendrinėje kalboje, yra labai plati, nes potencialiai apima bet kokį asmens ar subjekto prašymą.

30 Taigi reikia konstatuoti, kad šio sprendimo 25–27 punktuose nurodytų nuostatų formuluotė leidžia manyti, kad pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateikti skundai patenka į sąvoką „prašymai“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 57 straipsnio 4 dalį.

31 Antra, tokią teksto analizę patvirtina šios nuostatos kontekstas. Šiuo klausimu BDAR 57 straipsnyje aprašytos priežiūros institucijoms tenkančios užduotys ir nustatytos šių užduočių vykdymo sąlygos. Taigi visų pirma šio 57 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad kiekviena institucija prižiūri, kaip taikomas šis reglamentas, ir užtikrina jo laikymąsi, antra, jo 1 dalies e punkte – kad bet kurio duomenų subjekto prašymu suteikia jam informaciją apie naudojimąsi šiame reglamente nustatytomis jo teisėmis ir prireikus tuo tikslu bendradarbiauja su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis ir, trečia, jo 2 dalyje – kad ji palengvina 1 dalies f punkte nurodytų skundų pateikimą, pavyzdžiui, pateikdama skundo pateikimo formą, kurią taip pat galima užpildyti elektroniniu būdu, suteikdama galimybę naudotis ir kitomis ryšio priemonėmis.

32 Be to, BDAR 57 straipsnio 3 dalyje nustatytas principas, kad kiekviena priežiūros institucija savo užduotis duomenų subjekto ir, jei taikoma, duomenų apsaugos pareigūno atžvilgiu vykdo nemokamai.

33 Taigi šio reglamento 57 straipsnio 4 dalyje numatant galimybę priežiūros institucijoms, kai jos nagrinėja prašymus, kurie yra akivaizdžiai nepagrįsti ar pertekliniai, reikalauti sumokėti administracinėmis išlaidomis grindžiamus pagrįstus mokesčius arba atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymą, įtvirtinama minėto reglamento 57 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto principo, jog priežiūros institucijos savo užduotis atlieka nemokamai, išimtis, kuri turi būti aiškinama siaurai.

34 Taigi, kaip savo išvados 28–30 punktuose iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, kadangi priežiūros institucijų atliekamas joms pateiktų prašymų nagrinėjimas yra taisyklė, šios institucijos turėtų turėti teisę naudotis BDAR 57 straipsnio 4 dalyje numatyta galimybe tik išimtiniais atvejais.

35 Vis dėlto remiantis šiomis nuostatomis negalima daryti išvados, kad BDAR 57 straipsnio 4 dalis, kiek joje vartojama sąvoka „prašymas“, turėtų būti taikoma tik šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems prašymams. Iš tiesų minėto reglamento 57 straipsnio 3 dalis taikoma visoms priežiūros institucijos užduotims, įskaitant to paties reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte numatytų skundų nagrinėjimą.

36 Šiomis aplinkybėmis BDAR 57 straipsnio 4 dalis tiek, kiek joje numatyta principo, jog priežiūros institucijos savo užduotis atlieka nemokamai, išimtis, neapsiribojant tam tikromis konkrečiomis šių priežiūros institucijų užduotimis, turėtų būti taikoma ir šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte numatytam skundų nagrinėjimui, juolab kad tai yra esminė šių priežiūros institucijų užduotis. Be to, atitinkama priežiūros institucija turi išnagrinėti šiuos skundus ypač kruopščiai, kaip to reikalaujama (2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 56 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

37 Priešingai, dėl aiškinimo, pagal kurį BDAR 57 straipsnio 4 dalyje vartojama sąvoka „prašymas“ apima tik prašymus, patenkančius į šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies e punkto taikymo sritį, bet ne šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte ir 77 straipsnio 1 dalyje minimus skundus, pirmoji iš šių nuostatų netektų didžiosios dalies veiksmingumo ir prieštarautų veiksmingai to paties reglamento garantuojamų teisių apsaugai (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 47 punktą).

38 Trečia, toks kontekstinis aiškinimas atitinka BDAR tikslus. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šiuo reglamentu, kaip nurodyta jo 10 ir 11 konstatuojamosiose dalyse, siekiama užtikrinti vienodo ir aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą Sąjungoje, taip pat sustiprinti ir išsamiai nustatyti duomenų subjektų teises (2023 m. spalio 26 d. Sprendimo *FT (Medicinos dokumentų kopijos)*, C-307/22, EU:C:2023:811, 47 punktas).

39 Taigi skundų nagrinėjimo procedūra sukurta kaip mechanizmas, galintis veiksmingai apsaugoti duomenų subjektų teises ir interesus (2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 58 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Šiuo klausimu pažymėtina, kad BDAR 57 straipsnio 2 dalyje numatyta priežiūros institucijų pareiga palengvinti skundų pateikimą ir jo 3 dalyje įtvirtintas principas, jog priežiūros institucijos savo užduotis atlieka nemokamai, skirti tam, kad bet kuris duomenų subjektas galėtų reikalauti, kad priežiūros institucija paisytų teisų, jam suteiktų pagal šį reglamentą.

40 Šiomis aplinkybėmis, kaip savo išvados 41 punkte pažymėjo generalinis advokatas, siekiant tikslo užtikrinti nuoseklų ir aukštą fizinių asmenų apsaugos lygį Sąjungoje, reikia užtikrinti tinkamą priežiūros institucijų veikimą ir išvengti jo trukdymo dėl akivaizdžiai nepagrįstų ar perteklinių skundų pateikimo, kaip tai suprantama pagal BDAR 57 straipsnio 4 dalį. Taigi ši nuostata priežiūros institucijoms suteikia galimybę geriau valdyti tokių skundų nagrinėjimą, ir taip palengvina naštą, kurią jos gali patirti dėl šių skundų. Šiuo klausimu pažymėtina, kad kai priežiūros institucija susiduria su akivaizdžiai nepagrįstais ar pertekliniais skundais, galimybe reikalauti pagrįsto mokesčio arba atsisakyti imtis veiksmų pagal tokius skundus, mano nuomone, siekiama užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį.

41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje vartojama sąvoka „prašymas“ apima šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte ir 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus.

Dėl antrojo klausimo

42 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad vien aplinkybės, jog buvo pateikta daug prašymų, gali pakakti, kad jie būtų laikomi „neproporcingais [pertekliniais]“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ar toks kvalifikavimas taip pat suponuoja, kad prašymą pateikęs asmuo ketino piktnaudžiauti.

43 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, jog kadangi sąvoka „pertekliniai prašymai“ BDAR neapibrėžta, atsižvelgiant į šio sprendimo 24 punkte primintą jurisprudenciją, reikia remtis įprasta šios sąvokos reikšme bendrinėje kalboje. Būdvardis „perteklinis“ (versijoje prancūzų kalba „excessif“) reiškia kažką, kas viršija įprastą ar protingą priemonę arba pageidaujamą ar leidžiamą priemonę.

44 Antra, iš BDAR 57 straipsnio 4 dalies formuluotės matyti, kad prašymai gali būti „pertekliniai“, visų pirma dėl jų pasikartojančio pobūdžio. Vis dėlto pažodžiui aiškinant šią nuostatą negalima nustatyti, ar toks pasikartojantis pobūdis, taigi vien pateiktų prašymų skaičius, yra pakankamas tokiam kvalifikavimui pagrįsti. Remiantis šia jurisprudencija, reikia išnagrinėti minėtos nuostatos taikymo sritį atsižvelgiant į jos kontekstą ir teisės aktų, kuriuose ji įtvirtinta, siekiamus tikslus.

45 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, pirma, kad BDAR 12 straipsnyje nustatytos bendrosios duomenų valdytojo pareigos, susijusios su informacijos ir pranešimų skaidrumu, ir duomenų subjekto naudojimosi savo teisėmis sąlygos. Pagal šio straipsnio 2 dalies pirmą sakinį duomenų valdytojas turi sudaryti palankesnes sąlygas naudotis minėto reglamento 15–22 straipsniuose nustatytomis duomenų subjekto teisėmis.

46 Antra, BDAR 15 straipsnis, esantis III skyriaus 2 skirsnyje, susijusiame su informavimu ir teise susipažinti su asmens duomenimis, papildo šiame reglamente nustatytą skaidrumo sistemą, nes pagal jį duomenų subjektui suteikiama teisė susipažinti su asmens duomenimis ir teisė gauti informaciją apie šių duomenų tvarkymą.

47 Šis BDAR 15 straipsnis turi būti aiškinamas atsižvelgiant į šio reglamento 63 konstatuojamosios dalies pirmą sakinį, pagal kurį duomenų subjektas turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis ir galimybę ta teise lengvai ir pagrįstais laiko tarpais pasinaudoti, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą. Šiuo klausimu pažymėtina, kad jeigu asmuo vienam ar keliems duomenų valdytojams pateikė kelis prašymus leisti susipažinti su duomenimis, bet jo reikalavimai nebuvo patenkinti, priežiūros institucijai pateiktų skundų skaičius gali būti toks pat, kaip ir šių duomenų valdytojų atsisakymų suteikti prieigą minėtam asmeniui skaičius. Šiomis aplinkybėmis nustačius absoliučią skaičiais išreikštą ribą, kurią viršijus minėti skundai galėtų būti automatiškai laikomi pertekliniais, būtų pažeistos minėtame reglamente įtvirtintos teisės.

48 Taigi, kaip pažymėta šio sprendimo 33, 34 ir 36 punktuose, BDAR 57 straipsnio 4 dalyje numatytos galimybės (kiek ji yra šio reglamento 57 straipsnio 3 dalyje numatyto principo, jog priežiūros institucijos savo užduotis atlieka nemokamai, išimtis) įgyvendinimas turi likti išimtinis (pagal analogiją žr. 2022 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Commissioner of the Garda Síochána ir kt.*, C-140/20, EU:C:2022:258, 40 punktą ir 2022 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Deutsche Umwelthilfe (Motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimas)*, C-873/19, EU:C:2022:857, 87 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Šia galimybe galima naudotis tik piktnaudžiavimo teise atveju (pagal analogiją žr. 2023 m. spalio 26 d. Sprendimo *FT (Medicinos dokumentų kopijos)*, C-307/22, EU:C:2023:811, 31 punktą), o vien pateiktų skundų skaičius nėra pakankamas kriterijus tokiam piktnaudžiavimui konstatuoti.

49 Iš tiesų BDAR 57 straipsnio 4 dalyje atspindima Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, kuria remiantis Sąjungos teisėje įtvirtintas bendrasis principas, pagal kurį teisės subjektai negali sukčiaudami ar piktnaudžiaudami remtis Sąjungos teisės normomis (2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *BMW Bank ir kt.*, C-38/21, C-47/21 ir C-232/21, EU:C:2023:1014, 281 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

50 Šiomis aplinkybėmis norėdama pasinaudoti BDAR 57 straipsnio 4 dalyje numatyta galimybe atitinkama priežiūros institucija, atsižvelgdama į visas svarbias kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes, turi nustatyti atitinkamo asmens ketinimą piktnaudžiauti, nes vien šio asmens pateiktų skundų skaičiaus nepakanka. Ketinimas piktnaudžiauti gali būti konstatuotas, kai asmuo pateikia skundus, nors tai nėra objektyviai reikalinga teisėms, kurias jis turi pagal šį reglamentą, apsaugoti.

51 Šiuo klausimu reikia dar priminti, kad pagal BDAR 52 straipsnio 4 dalį valstybės narės privalo užtikrinti, kad kiekvienai priežiūros institucijai būtų suteikti žmogiškieji, techniniai ir finansiniai ištekliai, patalpos ir infrastruktūra, kurie yra būtini, kad ji veiksmingai atliktų savo užduotis ir naudotųsi savo įgaliojimais. Iš to matyti, kad tokie ištekliai turi atitikti tai, kaip duomenų subjektai naudojasi teise teikti skundus priežiūros institucijoms.

52 Taigi valstybės narės privalo skirti priežiūros institucijoms tinkamas priemones, kad jos galėtų išnagrinėti visus joms pateiktus skundus, ir prireikus papildyti šias priemones, kad jos būtų pritaikytos prie duomenų subjektų naudojimosi teise pateikti skundus pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį. Taigi priežiūros institucija, atsisakydama nagrinėti skundą pagal šio reglamento 57 straipsnio 4 dalį, negali remtis tuo, kad asmuo, kuris pateikia daug daugiau skundų nei vidutinis kiekvieno duomenų subjekto pateikiamų skundų skaičius, gerokai sutelkia šios institucijos išteklius kitų asmenų pateiktų skundų nagrinėjimo nenaudai.

53 Be to, kaip savo išvados 76 punkte pažymėjo generalinis advokatas, pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateikti skundai atlieka svarbų vaidmenį informuojant priežiūros institucijas apie šiuo reglamentu saugomų teisių pažeidimus. Taigi tokiais skundais labai prisidedama prie nuoseklaus ir aukšto asmenų apsaugos lygio Sąjungoje užtikrinimo ir šių asmenų teisių stiprinimo ir išsamaus nustatymo, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 10 ir 11 konstatuojamąsias dalis.

54 Taigi leidimas priežiūros institucijoms nustatyti, kad skundai yra pertekliniai vien dėl to, kad jų per daug, trukdytų įgyvendinti šį tikslą. Iš tiesų didelis skundų skaičius gali būti tiesioginė pasekmė to, kad vienas ar daugiau duomenų valdytojų neatsako arba atsisako patenkinti asmens prašymus susipažinti su duomenimis, pateiktus siekiant apsaugoti jo teises.

55 Šiuo klausimu atskirai atsižvelgiant į skundų skaičių galėtų būti savavališkai pažeistos teisės, kurias duomenų subjektas kildina iš BDAR, todėl išvada, kad prašymai yra pertekliniai, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 57 straipsnio 4 dalį, turi būti daroma su sąlyga, kad būtų įrodytas tokius skundus pateikusio asmens ketinimas piktnaudžiauti.

56 Taigi atsižvelgdama į kiekvienos konkrečios bylos aplinkybes priežiūros institucija, kuriai pateikiama daug skundų, privalo įrodyti, kad jų skaičius yra pagrįstas ne duomenų subjekto siekiu užsitikrinti teisių, kurias jis turi pagal BDAR, apsaugą, o kitu, su šia apsauga nesusijusiu tikslu. Taip yra visų pirma tuo atveju, kai iš šių aplinkybių matyti, jog skundų skaičiumi siekiama sutrukdyti šiai institucijai tinkamai veikti, piktnaudžiaujant jos ištekliais.

57 Šiuo klausimu pažymėtina, kad vieno asmens pateiktų skundų skaičius gali būti perteklinių prašymų požymis, jeigu paaiškėja, kad šie skundai objektyviai nepateisinami pagrindais, susijusiais su teisių, kurias šis asmuo kildina iš BDAR, apsauga. Taip gali būti, pavyzdžiui, kai asmuo priežiūros institucijai pateikia tiek daug skundų dėl daugybės duomenų valdytojų, su kuriais jis nebūtinai yra susijęs, kad toks neproporcingas naudojimasis teise paduoti skundus kartu su kitais veiksniais, pavyzdžiui, šių skundų turiniu, atskleidžia jo ketinimą paralyžiuoti šios institucijos veiklą, nes ją užverčia prašymais.

58 Taigi nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar DSB įrodė duomenų subjekto ketinimą piktnaudžiauti, nes vien jo skundų skaičius negali pateisinti BDAR 57 straipsnio 4 dalyje numatytos galimybės įgyvendinimo.

59 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad prašymai negali būti laikomi pertekliniais, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, vien dėl jų skaičiaus per tam tikrą laikotarpį, nes minėtoje nuostatoje numatytos galimybės įgyvendinimas priklauso nuo to, ar priežiūros institucija įrodo, kad šiuos prašymus pateikęs asmuo ketino piktnaudžiauti.

Dėl trečiojo klausimo

60 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad priežiūros institucija, susidūrusi su pertekliniais prašymais, gali laisvai pasirinkti, ar reikalauti pagrįsto mokesčio, nustatomo atsižvelgiant į administracines išlaidas, ar atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymus.

61 Pirma, BDAR 57 straipsnio 4 dalies formuluotėje numatytos dvi galimybės perteklinių prašymų atveju, t. y. reikalauti sumokėti pagrįstus mokesčius, nustatomus atsižvelgiant į administracines išlaidas, arba atsisakyti imtis veiksmų pagal šiuos prašymus, išvardytos paeiliui ir atskiriamos jungtuku „arba“, o iš pasirinktos formuluotės negalima daryti išvados apie vienai ar kitai galimybei teikiamą pirmenybę (pagal analogiją žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Österreichische Post (Informacija apie asmens duomenų gavėjus)*, C-154/21, EU:C:2023:3, 31 punktą).

62 Taigi šios nuostatos formuluotė, atrodo, patvirtina aiškinimą, pagal kurį institucija, nustačiusi, kad jai pateikti pertekliniai prašymai, gali laisvai pasirinkti vieną iš šių galimybių.

63 Antra, kiek tai susiję su BDAR 57 straipsnio 4 dalies kontekstu, reikia priminti, kad šio reglamento 59 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog „turėtų būti sudarytos sąlygos palengvinti duomenų subjekto naudojimąsi savo teisėmis pagal šį reglamentą, įskaitant mechanizmus, kaip prašyti ir atitinkamais atvejais visų pirma nemokamai gauti galimybę susipažinti su asmens duomenimis ir juos ištaisyti ar ištrinti bei pasinaudoti teise nesutikti“. Taigi darytina išvada, kad leidžiama pasirinkti vieną iš dviejų galimybių, jei bet kuriuo atveju užtikrinamas veiksmingas naudojimasis teise pateikti skundus.

64 Trečia, pažymėtina, kad šio sprendimo 62 punkte pateiktas aiškinimas atitinka BDAR siekiamus tikslus.

65 Šiuo klausimu reikia priminti, kad šiuo reglamentu, kaip nurodyta jo 10 ir 11 konstatuojamosiose dalyse, siekiama užtikrinti vienodo ir aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą Sąjungoje, taip pat sustiprinti ir išsamiai nustatyti duomenų subjektų teises (2023 m. spalio 26 d. Sprendimo *FT (Medicinos dokumentų kopijos)*, C-307/22, EU:C:2023:811, 47 punktas).

66 Be to, iš minėto reglamento 129 konstatuojamosios dalies matyti, kad priežiūros institucija privalo nešališkai ir sąžiningai įvertinti, ar toks prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba perteklinis, ir užtikrinti, kad jos pasirinkimas būtų tinkamas, būtinas ir proporcingas, atsižvelgdama į svarbias aplinkybes ir vengdama bereikalingų išlaidų ir pernelyg didelių nepatogumų duomenų subjektui.

67 Taigi, atsižvelgiant į: teisės pateikti skundus svarbą, susijusią su tikslu užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį; esminę vietą, kurią tokių skundų nagrinėjimas užima tarp priežiūros institucijoms pavestų užduočių; ir šių institucijų pareigą tokius skundus nagrinėti ypač kruopščiai, kaip to reikalaujama, šios institucijos privalo atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes ir užtikrinti, kad pasirinktas variantas būtų tinkamas ir proporcingas.

68 Šiuo klausimu priežiūros institucija, atsižvelgdama į atitinkamas aplinkybes ir siekdama nutraukti piktnaudžiavimą, kuris gali pakenkti tinkamam jos veikimui, gali laikytis nuomonės, kad būtų tikslinga reikalauti pagrįsto mokesčio, nustatomo atsižvelgiant į administracines išlaidas, susijusias su papildomu darbo krūviu, susidariusiu dėl perteklinių skundų. Iš tikrųjų dėl šios galimybės atgrasomosios funkcijos ši institucija galėtų jai teikti pirmenybę, o ne iškart atsisakyti imtis veiksmų pagal šiuos skundus.

69 Taigi, atsižvelgiant į BDAR 129 konstatuojamąją dalį, priežiūros institucijos galėtų apsvarstyti galimybę pirmiausia reikalauti, kad būtų sumokėti pagrįsti mokesčiai, nustatomi atsižvelgiant į administracines išlaidas, ir tik po to atsisakyti imtis veiksmų pagal skundus, nes pirmąja iš šių priemonių mažiau pažeidžiamos pagal šį reglamentą duomenų subjektams suteikiamos teisės. Vis dėlto minėto reglamento 57 straipsnio 4 dalyje nenustatyta pareiga priežiūros institucijai visais atvejais pirmiausia taikyti galimybę reikalauti pagrįsto mokesčio.

70 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: BDAR 57 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad priežiūros institucija, susidūrusi su pertekliniais prašymais, motyvuotu sprendimu gali pasirinkti: arba reikalauti pagrįsto mokesčio, nustatomo atsižvelgiant į administracines išlaidas, arba atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymus, atsižvelgusi į visas svarbias aplinkybes ir užtikrinusi, kad pasirinktas variantas būtų tinkamas, būtinas ir proporcingas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

71 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 57 straipsnio 4 dalis**

   turi būti aiškinama taip:

   joje vartojama sąvoka „prašymas“ apima šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punkte ir 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus.

2. **Reglamento 2016/679 57 straipsnio 4 dalis**

   turi būti aiškinama taip:

   prašymai negali būti laikomi pertekliniais, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 57 straipsni 4 dalį, vien dėl jų skaičiaus per tam tikrą laikotarpį, nes minėtoje nuostatoje numatytos galimybės įgyvendinimas priklauso nuo to, ar priežiūros institucija įrodo, kad šiuos prašymus pateikęs asmuo ketino piktnaudžiauti.

3. **Reglamento 2016/679 57 straipsnio 4 dalis**

turi būti aiškinama taip:

priežiūros institucija, susidūrusi su pertekliniais prašymais, motyvuotu sprendimu gali pasirinkti: arba reikalauti pagrįsto mokesčio, nustatomo atsižvelgiant į administracines išlaidas, arba atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymus, atsižvelgusi į visas svarbias aplinkybes ir užtikrinusi, kad pasirinktas variantas būtų tinkamas, būtinas ir proporcingas.

Parašai.